

SIMON
ROZENDAAL

Klimaatbeleid mislukt in alle gestelde doelen

Onlangs was Frans Timmermans in Kiev op bezoek bij premier Volodomyr Zelensky. Had de EU-commissaris Leopold tanks in de aanbieding? Nee, hij begon te brabbelen over duurzaamheid. ‘Oekraïne heeft alles in huis om een leider in moderne groene energie te worden.’

Arme, arme Zelensky, heb je de kruisraketten van Poetin overleefd, komt de duurzame drillboor uit Maastricht op bezoek.

Het was een fraaie illustratie dat sommige mensen niet begrijpen dat er meer in het leven is dan klimaatverandering. De Verenigde Naties hebben aan tien miljoen mensen gevraagd wat zij belangrijk vinden. Op 1 onderwijs, op 2 gezondheid, op 3 banen, op 16 klimaat. Nu hoeven leiders niet altijd naar het volk te luisteren. Als een staatsman ervan overtuigd is dat een beleid goed is, dan moet hij voor de troepen uit lopen en zijn kiezers overtuigen met feiten en argumenten.

Maar er zijn geen feiten en argumenten die voor een krachtig klimaatbeleid pleiten. Er wordt nu ruim dertig jaar beleid gevoerd, en dus laten we eens een rapport uitdelen. Waar ging het om en hoe vordert het?

De uiteindelijke bedoeling is natuurlijk om de aarde te koelen, dan wel de opwarming terug te draaien of tot stilstand te brengen. Welnu, dit lukt niet: sinds 1992 stijgt de temperatuur gewoon door. Een afgeleid doel is om de CO₂-concentratie in de atmosfeer te verlagen. Lukt evenmin: in de grafiek van de metingen op Mauna Loa (een vulkaan op Hawaï waar ze al sinds 1958 CO₂ registreren) is geen deukje te ontwaren.

Een daarvan weer afgeleid doel is om de wereldwijde CO₂-uitstoot te verlagen. Lukt niet, al is er sprake van afvlakking. Ook met het afscheid nemen van fossiele brandstoffen schiet het niet op. In 1992, toen het Eerste Klimaatverdrag van de Verenigde Naties werd ondertekend, was de wereld voor 86,6 procent afhankelijk van fossiele brandstoffen, in 2017 was dat gedaald tot 85,1 procent (uit *Cijfers liegen niet* van Vaclav Smil).

Drie dikke onvoldoendes, één mager zesje.

Klaarblijkelijk zijn die zogenaamd ‘duurzame’ energiebronnen – zon, wind en biomassa – niet in staat om steenkool en aardolie te vervangen. Er wordt wel vergeten met het gat in de ozonlaag, omdat dit beleid (afgesproken in het Montreal-protocol uit 1989) wél heeft gewerkt. Maar dat slaagde omdat er alternatieven waren voor de drijfgassen in spuitbussen die de ozonlaag bleken aan te tasten.

Het klimaatbeleid mislukt omdat er geen goede alternatieven zijn, zo simpel is het. Het verarmt ons ook. Vroeger gaf de wereld 4 procent van het mondiale inkomen uit aan energie, inmiddels 14 procent. De Deense politicoloog Bjorn Lomborg heeft in 2006 het Copenhagen Consensus Center opgericht, waar hij economen fictief geld laat verdelen. Daar komt keer op keer uit dat het (nu) niet verstandig is om geld te stoppen in het voorkomen van klimaatverandering.

De Deen heeft in het wetenschappelijk tijdschrift *Technological Forecasting and Social Change* een artikel geschreven (*‘Welfare in the 21st century’*) waarin hij dit uitdiept. Aan de hand van IPCC-rapporten (de officiële klimaatwetenschap) betoogt hij eerst dat het niet klopt wat je overal leest, dat extreem weer toeneemt door klimaatverandering. Vervolgens maakt hij duidelijk dat de kosten van klimaatbeleid absurd zijn. Het Parijsakkoord uit 2016 (mede door Nederland ondertekend) zal tot uitgaven van ongeveer duizend miljard per jaar leiden en de aarde nauwelijks afkoelen. ‘Elke dollar die aan Parijs wordt uitgegeven, levert elf dollarcent aan baten op voor het klimaat.’

Hij vergelijkt klimaatbeleid met andere vormen van beleid. De allerbeste investering is het verminderen van handelsbelemmeringen. Hier levert 1 euro 2.011 maal zoveel baten op. Heel verstandig is ook om te investeren in universele toegang tot contraceptie (levert 120 euro op) en vaccins (60 euro baten). Wie echter 1 euro stopt in het verdubbelen van de hoeveelheid hernieuwbare energie op aarde, krijgt maar 80 cent terug.

Als een beleid zo dramatisch mislukt, zou je verwachten dat er verstandige leiders opstaan die zeggen: we zijn nu al dertig jaar verkeerd bezig, laten we het over een andere boeg gooien. Waar zijn ze?

EW

Heb je Poetins raketten overleefd, komt de duurzame drillboor uit Maastricht op bezoek